

PAUL SIVULLIICH TUYUUTIÑICH TIMOTHY-MUN

Iñitchuqqutit

Timothy, nutaǵaaluk ukpiqtuaq Asia Minor-ǵmiu, iğñiŋinjagaak Jew-guruam aǵnam Greek-guruavlu aŋutim. Avilaitqatigiiksinqaruaq ikayuqtigugluniu Paul-mun savaaŋani ukpiġniaqtuaqgutitchiniágnigm. Piŋasunik isumaaluuτausuруanik uqaŋaruaq Paul tuyuutiqqaamiñi Timothy-mun.

Tuyuun taamna silgiqsuutauruaq aŋjuuq asinik ilisaurritqujillegich ajaayyuvigmi. Jew-guruat isummatinich iłauqługich Jew-guňitchuat isummatinijñik ilisaurrirágañiqsut ukpiqunmik manna qiniqnaqtuaq piluktuagunivlugu, suli annakkumiñatalugnivlugich iriqsimaruaniq ilisimaruatigun, naaggauñii paquqsräglutik qanusiñik imma niqinik, naaggauñii tuvaaqasiniłlutik. Tuyuun imaqaqmieuq maliguagaksranik ajaayyuvium ajałanniksrajanagallu aullarriñikkullu ajaayyuruanik, suli quliaqtuuraaqługich iñuum irrusiksrajanich ajaayyuvigmi aullarriuniaqtuam, ikayuqtauniaqtuam. Aqlliqaşaǵutiginjagaa Timothy-mik uqaurriyluni kivgalluatauniaǵnikkun Jesus Christ-mun, suli savaanik tun-jaruaniq ilaanun allagiiñun ukpiġniaqtuan.

Avgutit

Sivulliqaǵun	1.1-2
Silgiqsuutit ajaayyuviuñikullu aullaraunikkullu.....	1.3-3.16
Silgiqsuutit Timothy-mun savaanagun.....	4.1-6.21

1 ¹Ukua tuyuutit tuyuǵigai Paul, tilirautqujakkajata piraksriivluni God-im Annaurriptalu Jesus Christ annagummatigikkapta. ²Tuyuutaurut ilijnun Timothy, iğñipiagataptun ittuamun ukpiliqsinjavlutan Christ-mun. God-tiptuq Aapam Christ-lu Jesus Atanipta ivigaummatigilisin nagligililltu tutqiutiqaqtilillu.^a

Paul Kiliktuutiŋi Iłumun Injitchuatigun Ilisurrutitigun

³Ephesus-miitqugikpiñ, taimanisun Macedonia-muksaqama apigipianjavlutan. Iñuich iłanjich taamani ilisaurrivlutiq iłumun injitchuanik ilisurrutinik, aasii uqallautiraksraqigitin ilisurriŋaiqulugich iłumun injitchuanik. ⁴Uqautilugich aptatiqanaiqulugich unipkaalianik, maŋjuumuiŋnigli takisipiágataqługich atiqaqviliamijnik, qanuq tamatkua aguirruttauginñaǵuurut uqaǵlaqutiksranun, ikayuutaulaitchut nalautchińiágnigmun God-im sivunniugutijiñik, ukpiġunmullu aglılaǵutaulutiq piłaitchut. ⁵Piraksriġikpiñ uqallautitquvlugich iñuich piviuuttaqquṭimmaǵiksaliqulugich avanmun, naǵǵutchaktaŋaiǵlutiq isumamiñi, suli suajaruarvik ukpiġutiqaquvlugich. ⁶Iłanjich iñuich saqujarut iłumun ittuaniñ tanjritchuanun uqavaağutinun. ⁷Kipigniqtut ilisurrausukfutiq God-im pitquranjiñik, kaniqsigaluaǵnagich nallipayaajich uqalunmij naaggasutigun uqautigkaǵmikkun nalupqinaigivlugich.

^a 1.2 Ac 16.1-3.

⁸Paŋmapak ilisimarugut pitqurat nakuutilaaŋannik, kialiqaa atuqpagich God-im sivunniutaatun. ⁹Qanuq ilisimarusi God-im pitquraj iŋitquraliagunisilaajannik iñuŋnun nalaunŋaruanun sivuğaani God-im. Aglaan pitquraliagurut iñuŋnun piluusiqirinun uumikliqsuanun God-mik, tamatkunuŋa paaqlaŋaruanun pitquranik, piluktuanun iñuŋnun, god-tailaqtaqunun, iñuaqtinun aapamiŋnik aakamiŋniglu, iñuaqtuqtinullu, ¹⁰allatuqtinullu, aŋutinullu kanjunaqtaquakun atutiruanun, tainnatuttauq aqnat aqnaqanmiŋnun, iñuŋniglu tigliguuranun, tamatkunuŋaluu saglaturuanun ilumun inŋitchuanik quliaqtaqaqlutij, suli piruanun supayaanik paaqsaŋaruanun nalaunŋaruanun ilisaurrutinun qanuq God-im pitqutipiaŋiňik. ¹¹Tamatkua nalaunŋaruarat ilisaurrutit ilagigai tusaayugaägiksuaam nalunaiqsautigikkaġma uqautigitquvlugich, tusaayugaägiksuaat kamanaqtaumiň quyyavigiraksrauruamillu God-miň.

Quyyatit God-im Nagliktuutaagun

¹²Quyyavigigiga Christ Jesus Ataniqput suanŋasigmaja savakkumiňaqsivluŋa. Quyyavigimmigiga nalliummatipkaġmaja savaktiksraqtaagivluŋa inmiňun, ¹³uvaja sivuani uqamaqluuktaqgaluaqtilluŋa nagliksaaqtitchivluŋaluu suli pisaaŋavlugu ilaa. Aglaan God-im nagligijagaaja pisigivlugu suliqitilaamnik naluniġa ukpiŋaiȋluŋa. ^b ¹⁴Ataniqput naglikkutiqaqajarauq uvamnun, suli ukpiliqiſȋluŋa piviuuttaġipkallasivluġillu allat iñuich pigillakkaptiňnik atausiŋjuqatigiaŋavlugu Christ Jesus. ¹⁵Una uqallautauŋaruaq ilumun ittuq suli akuqtugaksraupiaqtaq ukpigilugulu, Christ Jesus qaiŋarauq nunamun annautiyaqtuqļugich piluktuat iñuich. Aasiuvva uvaja piłuŋniqsraruŋa piłuusiqiriniň. ¹⁶Taamina pisigivlugu God-im nagligijagaaja. Pilugniqsraruŋaqtilluŋa piłuusiqiriniň, Christ manimmilguŋagaarja annautillaqamiňa. Aasii paŋmapak iłitchuqqutauyumiňaqtuŋa ilaan manimmilgutaanun iluqaiňnun ukpiliqumaaqtuanun inmiňun aasii iñuullasiłutij isuitchuamun. ¹⁷Umialik isuitchuamun tuqulaitchuaq, qiniġnaitchuaq, kisimi God-tauruaq, illi qutchiksuaqun isumakkusiaqägli taimuŋa isuitchuamun. Amen.

¹⁸Timothy iġniňiŋ, piraksriġikpiň ukpignaqtaquagutquvvlutin savaurriiġni Ataniġmik. Taamna piraksriutigigiga uqaqtinqisa God-im ilipkun. Taipkua uqaluata piyummiqsillisin aŋuyaŋluataqumiňaqsilugu pigiitchuaq, ¹⁹ukpignaqtaquagulutin savaaġikaġni, suli iñuullasiłutin naġġutchaktaqnaitchuaqun isumajni. Iñuich iļaŋiħ tainna iñuunjitchut aglaan pisaagiuaqsiňnaqlutij sunik ilisimagaluakkaġmijnik piłuusiqutautilaajannik, aasii ukpigutaisivlutij inmiňnik. ²⁰Tainnaqtuat iñuich iļagigaich Hymenaeus-lu Alexander-lu, aitchuutigijakkaka Satan-mun tatavsaquvvlugik, ilisausiaqquvvlugik uqamaqluuтиqägumiňaiġlutik God-mik.

Qanuq Ukpinqtaat Ajaayyuniksrajan Piłgusiksrajanallu

2 ¹Tavra apigipiaġivsi ajaayyutigiħhaaquvvlugu sivulliġilugu ajaayyutilugich iñupayaat, qiniġnaqtutilugich God-mun naġligitquvvlugich, quyyavigilugu supayaatigun ilaan piňiakkaŋjungun pisilugich iñuich. ²Ajaayyutilugich umialgich iluqaisalu ataniġnaqusraqtuat, iñuuyumaugut tuaksruitchuaq tutqigñaqtuaq, god-tiliqiruamik isumakkusiaqägluataquamiglu suraġġnipayaami. ³Taamna nakuuruq, suli iviġaumanaqtuq God-mun Annaurriptiňnun, ⁴kipiġniuqtuamun iñupayaat annaurroutquvvlugich suli iļitchuqitquvvlugich ilaan ilumun ittuajanik. ⁵Qanuq atausiuruq God, suli atausiq atisipkaiňiaqt God-miglu iñuŋniglu, iñuk

^b 1.13 Ac 8.3; 9.4-5.

Christ Jesus, ⁶piviksraq nalautinman tuqutinjaruaq inmiñik tasuqsaqlugich iñupayaat. Taamna ukpiqnaqsilgutañaruq God-mun annaurrautqtilaañannik iñupayaat.^c ⁷Suli taamna pisigivlugu nalunaiqsauñaruja algaqsruitquvluja ilisaurritquvluñalu Jew-guñitchuanik God-im annaurrisaanik iñuñnik ukpiligmata. Sagluñitchurja. Iłumun ittuamik uqaqtuña.^d

⁸Kipiñiugutigigiga sumipayaaq iñuich ajaayyutquvlugich isaqutilugich argatiñ, iñuuniqtaquaguruat iłumun pisilugu God qinnautaillutiq naagga qanaaqgutailletiq iñupayaanun. ⁹Agnat annuğaaqtuqtuksraugaluaqtut qaaniulaaŋajaiğlutiq isumattutikullu iruğnaığlutiq annuğaağlutiq. Agnat ukpiqtuat nalunaigirak-sraułhaaŋajaiğlugich nutchiqiniğmikkun, naagga qiniyunaqusiqsuğniğmikkun uyamitquanik akisuruaniq, naagga akitchuuqtimniğnik annuğaanik,^e ¹⁰aglaan ilisimanaħhaağlutiq savaalluatatigun nalliummatiruatigun ağnanun ajaayyuliqiniruanun. ¹¹Agnat naalağniruksraurut ilisaurriuranun nipaisaağlutiq piuniaaŋajaiğlutiglu. ¹²Ilisaurripkağumiňaitkitka agnat naaggauñni ataniqnaqtiqaqulugich aŋjutinun. Nipaisaaqtuksraurut. ¹³Qanuq Adam iñuğuqtitauqqaŋjaruq, maanna Eve.^f ¹⁴Suli Adam sagluqiraŋajaitchuq, aglaan aqnaq sagluqiraŋjaruq kamagiñiğlugu God-im pitquraña.^g ¹⁵Tavraasii God-im agnat piqaqtikai kiiqsiuğunmik isumaağunmiglu miqliqtunjich anıňiaağimmata, aglaan ilaan annautiniağıai ilijisa ukpiğikpanni, iñuyuağlutiq pialaŋjillutiq, nakuulutiq, piviuuttaqinaqtuanik iñuusiqağlutiq.

Umaliŋnat Ajaayyuliqiruani

3 ¹Una uqaluk iłumun ittuq. Kiňaliqaa kipiñiugumi savaaŋjanun umaliŋnaungum, ilaa kipiñiutuq savaaġiksuumik. ²Umaliŋnat nağgukkusiagitchuksraurut, atautchimik nuliaqağlutiq, qaaniulaaŋajaiğlutiq, inmiñik aŋjalalluatagliutiq, pialaŋjillutiq, tukkuulutiq, ilisaurriyumiňağlutiq,^h ³taaŋjalaillutiq, piaqfuktaŋjillutiq pikalaqtatquagunjillutiq, qanaağuksiňaqtuagunjillutiq, piviuuttaqrałhaaŋajaiğlutiq maniymik. ⁴Umaliŋnat aŋjalalluatapiagaksrağıigaich miqliqtutiq, kamaksripkağlugich, qutchiksuakullu isumakkusiaqallasılıgich. ⁵Qanuq iñuk naluruaq aŋjalatchiňigmik miqliqtumiňik, qanuğluni qaunagiyumiňaqpagich God-im ajaayyuliqiruaji? ⁶Umaliŋnağuğniaqtuaq ukpiqtuaguqqammiqsuksrauŋiňmi uq, ilaanni kamasaaliqpiatqut aasii tatavsaqtauluni Tuunğaqtun. ⁷Sulivsauq isum akkusiaqgluataqtuksraummiq ukpiqtuaguğnaqtuchuanıň. Tainnainqisuağumi, ilaa kanŋusaağutauniaqtuaq ajaayyuliqiruunan, aasii Tuunğağmun payaripkağluni.

Tiikauruat Ajaayyuliqiruani

⁸Tiikauruat tainnatuttauq iñuulluataağniaqtuksraummiut, malǵuñnik uqaluqajaığlutiq, imiqpaignaığlutiq wine-mik, pillaatutailletiq pigiitchaukun maniňňaŋniağniğmun. ⁹Ilijisa ukpiğipiaqaksrağıigaat iłumun ittuaq nayummataulutiglu iłumun ittuanun ilisaurrutinun Christ-kun, qiniğnaiğuni kaŋjuruamun ukpiğunmijnum. ¹⁰Suli tiikauruat uuktuaqtauqqağlich, aasii iłumun itilaaqtauganikpata, savarraqsiļich tiikauruatun. ¹¹Nulianjich tainnatuttauq iñuulluataağniaqtuksraummiut, uqqaqtuŋajaiğlutiq, aglaan qaaniulaaŋajaiğlutiq, pitqiksıgautailletiq supayaakun. ¹²Tiikauruat nuliaqağlich atautchimik, suli aŋjalallisigik miqliqtutiq igluqatitiglu iłuatun, ¹³qanuq tamatkua savaurriiļluataqtuat tiikauniğmi piňňaktut qutchiksuakun isumakkusiamik inmiňnum aasii uqautiqağumiňaqut ukpiğun mik taluqsraultailletiq pigikkaptiŋnik atasinjjuqatigikaptigu Christ Jesus.

^c 2.6 Mt 20.28; Mk 10.45; Ga 1.4; Titus 2.14. ^d 2.7 2 Ti 1.11. ^e 2.9 1 P 3.3. ^f 2.13 a Gn 2.7. b Gn 2.21-22. ^g 2.14 Gn 3.1-6. ^h 3.2-7 Titus 1.6-9.

Kamanaqtuq Kajiqsiñaiñjarauaq

¹⁴Tuyuksriullağma ukuniña tuyuutinik piyummataqtautuq ullagumavlutin tautuñnasuağuklutin. ¹⁵Aglaan qaikallañisiguma ukua tuyuutit ilisimapkağınağıaatin qanuq iñuusisaqtusrautilaaptijnik God-mun igluqatauniptijni, ajaayyuliqi-ruaguvluta iñuuruamuñ God-mun. Ilaan ajaayyuliqiruanji tamatkuagurut kamaksriruat, ukpiqnaqtuakullu nayummataurut ilisaurruat God-im ilumun ittuamik uqaluaniñ. ¹⁶Kialiqaa piiñaagi yumiñaitkaa qanutun kamanağıniña karjqsıñaiñjaraum ukpiqikkapta. Christ qiniñqasiparuaq timiqaqłuni iñuktun, ilumun inniñagaña Iilitquisığiksuum, tautunagaat isağulgich. Ilaa algaqsruutañjaruaq akunganni munauruat, ukpiqinjagaat iñuich, mayuurrañjaruaq qilañmun.

Ilisaurriñuat

4 ¹Iilitquisığiksuum nalupqinaiqługu uqallausiçigai iñuich ilanich ukpiqutaigñiagnivlugich aqulligni uvnuni, kamagilugich sagluqinniktuat ilitqutchich, maliqüağlutiñ ilitquisiqluich ilisaurrutinjñiñ. ²Tamatkua ilisaurrutinjñiñ ukpiqñjuaqtuat sagluteruaguvgulutin, nağğutchapayaayuitchatunnii isumamijni ilisaurrikamij tamatkuniña saglunik. ³Tainnatchich iñuich ilisaurrit killukuajanivlugu tuvaaqatiniktuni, niğirinilu niqit ilanijñiñ. Aglaan God-im savañgai niqiksrat niğitquvlugich quyyatigqqaagliugich ajaayyutikun, tamatkunuña ukpiqtuanun suli ilitchugiñjaruanun ilumun ittuamik. ⁴Qanuq supayaat savaağıñjarai God-im nakuurut, suli sunaliquaa ayyagaksraujitchuq, aglaan akuqtugaksrauruq quyyatigilugu ajaayyutikun,ⁱ ⁵qanuq uqaluata God-im ajaayyutivlu akuqtuqnağumiñqasigaak God-mun.

Christ Jesus-gum Kivgalluataja

⁶Ilivich ilisaurrutigigupkich tamatkua aniqatinun kivgaulluatağniaqtutin Christ Jesus-mun, suarjasiniñağutigillaan ukpiqutin God-im ilumun ittuaniñ ilivich kamagivlugich. ⁷İlaksianagich god-tailautikun ittuat asılıqqutikullu unipkaat. Ayuğaksagiñ ilijñik iñuusuglutin God-im iñuutqutaagun ilijñun. ⁸Qanuq timim qiggaiyağniña anniqsuusiaqağnağaluğmiñ, god-tiliqiniq anniqsuutiqaħhaqtuq qanuspayaakun, unniqsuqħiñsaqħun paṙmapak iñuutchimun suli iñuggunmun isuitchuamun. ⁹Taamna ilumun ittuq uqaluk akuqtugaksraupiaqtuq ukpiqilugulu. ¹⁰Taamna sivuniğivlugu siġġaqirugut savautivlugu siġliqivluta iñuuruaq God, niğiugikkapput annautiniağnivluta, annaurrigiyumiñaqaluakkanjet iñupayaurat, tamatkuaħħaaq ukpiqtuat.

¹¹Tamatkua iñuñun pirakṣriutigikkich ilisaurritigilugillu. ¹²Kialiqaa suuñilağıñia illisin nutaunilutin, aglaan tuvraaksrikkich ukpiqtuaguruat uqägnipkun iñuuniñağnipkullu piviuuttaqsrinipkullu ukpiqutipkullu iñuulluatağnipkullu. ¹³Qaitchiağıluja, atuğun piviksran taiguağlugich Bible uqaluñiñ kasimaruani, algaqsruilutillu ilisaurritillu. ¹⁴Atupiagatakkiñ piłłasipkakkajniñ God-im aitchuutinj ilijñun, satqumminjakkajjich God-im uqaqtinisa umialijnat ilimmatigik argatij ilijñun ilaaguaqłutin savaaksriusiağnun. ¹⁵Atuqtuñnakkich tamatkua piłłasipkausiatin ataramik, iñuich iluqaqmij tautukkumagaat sivunmuktuñgiñ. ¹⁶Qaunkkuiñ ilijñun, qaunagilugillu qanuq ilisaurrisilaağnik. Tainna pituiññağuvich, annautipkallasiñiaqtutin ilijñun tamatkualu tusaaruat ilijñik.

Qaunakħlaağniq Ukpiqtuanun

5 ¹Suañnagu utuqqanaaq aglaan araktuağuj aapagimmatun. Ajjalatkich nukatpiat aniqatiktun iñilugich. ²Utuqqanaat ağnat ajjalatkich aakagimmatun, suli niviaqsiat aniqatiktun, ajanallugich piłuutaítchuakun.

ⁱ 4.4 Gn 1.31.

³Suuñiläginagich uilgañaruat ikayuqtiaqtuksraupiaqtuat. ⁴Uilgañaruuaq miqłiqtuqaqpan naagga tutaaluuqaqpan pillasiñaruanik, tamatkua qaunagilirruñ ilaa, puttuqsrlutin tainna pigumiñ paaqlıiñiluktilaamijnik aŋayuqaamijnik ataataamijñiglu, aasii tainna pikamiñ savaurrit God-mik, ivigakluguñ.

⁵Ağnaq uilgañaruuaq qaunaksriksraiñuni niđiuktuaguruq ikayuusiaksramiñik God-miñ, aasii aŋayyuuqļuni apigivlugu unnuakkaluami uvolumiñ ilaanun ikayuquvluni. ⁶Aglallı uilgañaruuaq qaunaklaanjıñuni aliasuñiñiaqsiñiaqtaqaq, iñuugaluaŋjaŋmi tuquñaruatun ittuq sivugaani God-im. ⁷Taavrumiña piraksrikkich, pasiñaǵumiñaitchumaut. ⁸Kiñaliqaa pamatchiñitkumi nanmiñigmiñik, taapkunijałhaaqami nanmiñiq qitungaamiiñik, iñuuŋitchuq tuvraqglugu ukpiġikkaqput, aasii pigiilihaaqtuq-unnií ukpijaithchuamiiñ.

⁹Kiñapayaaq kisiuqatiginagu uilgañaruanun ukiuqqaqtaaq inuqsimalugu piŋasukipiaq ukiuq. Aasiisuli uiňiñaruelsrauruq atautchimi. ¹⁰Suli uilgañaruuaq uqausikkusiaqägluataqtuksrauruq savaalluatamigun, iñukkuksailluatanjaluni miqłiqtumiñik, tukkuliisuluniñ iglaanik aimaaǵvisiñun, iqaǵisuulugilu ukpiqtuat isiganjich, ikayuǵuulugilu iñuilliuqtuat, nakuurualiqiluniñ qanuspayaakun.

¹¹Aglaan iłaliutinagich uilgañaruanun nutauŋjaǵmiñ uilgañaruat. Qanuq pisuguunmijni uiňigulitqikkumij saquniaqtut savaurrilluataagniksramiñiñ Christ-mik, ¹²aasii tainna pikamiñ pasiraurut navguiñikun unniqsuqlisiqqaamijnik ilaanun. ¹³Taamnatualuunjñimiuq, ilisaqtut iłatchiñigmiñik, kukiłksiñnaqłutin iqluniñ iglunun, aasiisuli pigiilihaaqtaaq ilisaqlugu uqqaqtuniq, ilaksianniktuagurullu uqaqłutin uqaluksraiginisamijnik. ¹⁴Tamatkua pisigivlugich nutauvlutin uilgañaruat tuvaqatiniqugitka, miqłiqsiuglıch, qaunagilugilu aimaaǵvisiñ, uumigirivut uqautikkutiksraitchumaut pigiitchuamik uvaptigun. ¹⁵Qanuq iłajich uilgañaruat asivaanijarut maliklugu Tuungaq. ¹⁶Kiñaliqaa ukpiqtuaguruuaq uilgañaruqaqägumi qitungaamiiñi ilaan qaunagiraksraigigai, aasii najniñiñlughic aŋayyuliqiruat ikayuiyumaqt uilgañaruanik ikayuqtiksraipiaqtuanik.

¹⁷Umialijnat aŋalatchiñluataqtuat aullarrauniǵmik nalliummatirut malguktun akiliusiamik, tamatkualhaaq siġġaqiruat algaqsruivlutiñ ilisaurrivlutiñ, ¹⁸qanuq Bible uqalujich uqaqtut inna, “Siggugutitugnianitkiñ qimukti amigaiyairuaq tunmaqługich palauvaksrat,” suli “Savakti nalliummatiruq akiññaktaaksramiñun.”^j ¹⁹Naalaǵniñasi suuramikunnii pasikkusianjanagun umialijnam, malguk naagga piŋasut uqautiginisuaqparruq pasiļugu.^k ²⁰Tamatkuali sivunmuuruat piluunmi, suakkich takkuanni iñuich iluqaǵmiñ, kisiŋjuqtat piluksiritchuat sivuuqqtatiqägumaqt piluksiñiksramun.

²¹Takkuaŋni God-im Christ-lu Jesus piluutaitchuallu isaǵulgich, piraksripiągilpiń kamagitquvlugich tamatkua piraksriutitka, iñuich iłajich ivigaumagilhaanjaiglıgich allaniñ iñuñiñ supayaatigun ilivich pikkapkun. ²²Qilamiqsruttaginagu ilisiñiágniq arganjinik ilaaguqaſiñiksramun iñuñmik savaajanun Atangum. Patchisauyumiñaqsiñak allat iñuich piluutijinuñun. Qaunkkuiñ iliñnik piluutaitchuglutin. ²³Tavraŋŋaaglaan imiqaǵnak imihiñamik, aglaan wine-tułaurallaalutin pisigilugu aqiaqqun, qanuq najitchuurutin akulaitchuumik. ²⁴Piluutijich iñuich iłajisa nalunaitchut, aasii taamna pisigilugu nalupqinaitchuq isivǵiqsauniaqtut. Aglaan piluutijich allat ilisimanaqsiñiaqtut aquvatigun. ²⁵Tainnatuttauq savaalluatat nalunaiñmiut, nalunaiñitkaluaǵumikunnii iriqsimaanikkumiñaitchut.

^j 5.18 a Dt 25.4. b Mt 10.10; Lk 10.7. ^k 5.19 Dt 17.6; 19.15.

6 ¹Iluqaġmiñ kivgauruat isumakkutiqaġluataqtusraurut ataniġik-kaġmiñnun, kiñaliqaa uqallautiksraitchumauq pigiitchualilugu God-im atqa, iļisurrutikpullu. ²Tamatkua kivgat ukpiqtuaguruanik ataniqaqtuat kamaksriruksraurut pisigilugu aniqatiginilugich ataniġikkatin. Savautilluataġnalhaağlisigik pisigilugu tamatkua kivgauruat savautikkatin ukpiqtuagunilugich piviuttaġivlugich. Ilich iļisurrutigiraksraġigitin algaqsrutigilugilu tamatkua.

Iłumun Injitchuat Iļisurrutit Suġalipiallu

³Kiñaliqaa iļisaurrikpan allauruanik iļisurrutinik iłumun ittuaniñ uqalunjiniñ Atanipta Jesus Christ, iļisurrutinillu ukpiġikkaptijniñ god-tiliqinikun, ⁴ila kamanaqṣiliqtuq, naluruġlu sumik. Pigiitchuamik kipiġniutta-qaqtuq uqavaağutiksramun qanaaġniksramullu pisigivlugin uqaluich. Taamna salapqiisuruq killuqsräutinik, atingiutinik, pisaajjaġatninik, pigiitchuakun ilimasuutinik, ⁵suli iñiqħlugu ajanalatchiruq uqavaağutinik akungānni iñuich isumatummaaġiitchuat, suli ayuquat iłumun ittuamik, isumavlutin ajaayyu-liqiniq suġallagniutaunasugalugu. ⁶Tavra iñuk god-tiliqiruagukami iłumun ittuamik suġalliruq, apaigigumigich pigikkani. ⁷Qanuq sumik qaġġirrijaħitchugut nunamun anikpta, suli tuqugħuta aullaurriyumiñiugut sumik nunamiñ.^m ⁸Tavraasii niqiksraqaġupta annuġaaksraqaġglatalu taapkua apaigiraksraurut uvaptiżni. ⁹Aglaan iñuich suġallisuktuat ikligħutčaktitħaasurut aasii pisaġipkaq-ħutij iñugiaktuanun isumalluagiirrutinun anniąġtauruanullu kipiġniuġtinun, tikiurrisuuranun iñuġnik suksraunġiunmun. ¹⁰Qanuq iñuich piviuttaqsriruat maniġñik killukuaġtigisugaħħi qanuspayauranik pigiitchuanik. Iñuich ilajjich kipiġniuqpaġħiġħi maniġñun asiñujarut ukpiġunmiñ aasii inmiġnun isumaaqpautiksriuqħutij.

Iļisurrutit Timothy-mun

¹¹Aglaalli ilich, iñua God-im, pitchailikkich iluqaisa tamatkua. Siġġaqilutin iħuaqta liqiniġm, god-tiliqiniġm, ukpiġunmun, piviuttaqqunmun, tuniqsimmanmun, pikałaktaġiġħi runmullu. ¹²Aqpalurraqtitun akimasaqtuatun akiññagukluni, tainnatulli pisuqtalaġiñ savaan pilluataġġiaġlugu piññaktaaġiġuglu iñuggun isuitchuaq. God-im ququaġġagaatin taavrūmu ja iñuggun isuitchuaħħ, ilich iñugiaktuanun iñuġġun iļiġħi iļiġħi Christ-mun. ¹³Piraksriġikpiñ tamatkunija takkuani God-im aitchiruam iñuggunmik supayaanun, takkuaniżu Christ Jesus uqalugaġluatajaruam sivuġaani Pontius Pilate,ⁿ ¹⁴kamaksritquvlutin iluqaiñnik ilaa piċċiġħi iñiġi, iñuġġun kimulliġħi pasiyumiñiġħiġħi pajmapajni qaiñiżjanun-agħlaan Atanipta Jesus Christ. ¹⁵Ilaa salapqiċċitauniaqtuq nalaunjasikpan piviksi riħħ God-im kisimi sapiġħnaqtuam quvianaqtuavlu Umialgħata umialgħich, Atanġatalu atanġħi, ¹⁶kisimisualuk tuqalitchuq, suli iñuuriq qaninnaġħi aħħi qaqiġġi, iñuum qarjaunni tautu jaħitkaa naaggħi tautukkumiñiħi. Ilaa nangħausiqaġħi isuitchuaħħ, atanniġġi imma. Amen.^o

¹⁷Suġallirualli mattumanī nunamī piċċiġħi kamasaġġit uqqujillugħi suġġalitij, naaggħaunnii arguajnejti qaqiġġi uqqujillugħi nalupqinaqtaunik suġġalix, agħlaan God-mik atqunaqħluq piaq-tħalli uvaqtin supayaanik quviasuutit quvlugħi. ¹⁸Piraksriġikħi suġalliruati nakuur ualiqitqulugħi nautta jaġħi uqqujillugħi nakuuruanik savaaqaqiġġi, suli anniġġi sħallu uqqujillu.

^l6.6-10 He 13.5. ^m6.7 Job 1.21; Ps 49.17; Ec 5.15. ⁿ6.13 Jn 18.37. ^o6.16 Ps 104.2.

piyummatiqaqulugich, saqqiqutiqallaatqulugich piilliuqtuanun.¹⁹ Tainna pigumiñ tutquiñiaqtut quviasuusiaksramiñnik qilañmun, aasii tatpañmani quviasuutigilluataaqsilugu iñuggutipiagatavaalluk.

²⁰Suuramikunnii piñiñagich, Timothy, sut God-im qaunaksraigitqukkajı ilijunun. Pitchaiļiñ god-taitchuat uqausiñiñnik asılıqqtikullu uqavaağutinik taivlugich ilişimmanmik, iñuich ilaçisa killukun sivuniqaqlugu ilişimman uqausiatitun.²¹ Qanuq iñuich ilaçisa ilişimmatiqağnaluaqlutinj, taamna pisigivlugu tammainqagaat nalaunjaruakun ukpiqutiqaqniq.
God naglikkutiqpaqagli iluqavsiññun.